

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34393
Nom	Introducció a la investigació en la disciplina infermera
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Primer quadrimestre
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau Infermeria	20 - Matèries pròpies Obligatòries de la Universitat de València	Obligatòria
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	20 - Matèries pròpies Obligatòries de la Universitat de València	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CORCHON ARRECHE, SILVIA	125 - Infermeria

RESUM

La investigació científica constitueix una ferramenta decisiva per a generar coneixement infermer i aportar solucions a problemes pràctics d'una manera eficaç i eficient. És la millor via per a aconseguir responsabilitat i identitat professional, millorar l'atenció integral de la salut i prendre decisions basades en l'evidència.

Des de l'orientació que se li dona a l'assignatura Introducció a la Investigació en la Disciplina Infermera, es considera que una ensenyança simple i creativa dels postulats i metodologies d'investigació pot aconseguir no sols que l'alumnat compregua i accepti la necessitat que tenen els professionals d'infermeria de formar-se adequadament en estos coneixements, sinó que també s'espera que arribe a despertar-los l'interès social i professional pels processos d'investigació des del moment que l'investigador o investigadora s'enfronta a una realitat, l'analitza, la interpreta i la converteix en un

benefici propi i de la comunitat.

El programa de l'assignatura s'estructura de manera que, a partir dels fonaments teòrics de la investigació científica aplicada a les Ciències de la Salut, l'alumnat siga capaç de reconèixer la importància de: a) identificar un fenomen sobre el qual se sap poc, com a preludi a una investigació científica; b) explorar i analitzar la naturalesa dels fenòmens amb metodologia científica; i c) comunicar i explicar els resultats de la investigació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

- Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació:
No hi ha restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.
- Altres requisits per a un millor aprofitament de l'assignatura:
Domini dels conceptes bàsics en ciències de la salut apresos en la formació adquirida en cursos anteriors.
Destresa en les tècniques d'informació i de comunicació (TICs).
Habilitat en el maneig de conceptes bàsics d'estadística i epidemiologia.

1200 - Grau Infermeria

- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de l'estat de salut de les persones.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora, i identificar els elements i fases que intervenen en el procés d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.

- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

1. Conèixer els diversos paradigmes científics en Ciències de la Salut.
2. Generar idees potencials per a investigar des d'una perspectiva científica.
3. Conèixer les fonts d'informació científica i la seua utilitat.
4. Analitzar de forma crítica els estudis científics (estructura i continguts).
5. Identificar i descriure les diferents fases de la investigació científica.
6. Elaborar un disseny bàsic d'investigació.
7. Conèixer les diferents mitjans de difusió de la informació científica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. UNITAT TEMÀTICA 1. INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ EN INFERMERIA I A LA PRÀCTICA BASADA EN L'EVIDÈNCIA

- Tema 0: Introducció a l'assignatura.
- Tema 1: Introducció a la investigació en Infermeria.
- Tema 2: La investigació en Infermeria i Ciències de la salut.
- Tema 3: Infermeria basada en l'evidència.
- Tema 4: El mètode científic.
- Tema 5: Context ètic en la investigació en ciències de la salut.

2. UNITAT TEMÀTICA 2. INTRODUCCIÓ AL PROCÉS D'INVESTIGACIÓ EN INFERMERIA: ELEMENTS CONCEPTUALS I DISSENYS D'INVESTIGACIÓ

- Tema 6: El problema d'investigació.
- Tema 7: La revisió de la literatura científica: context teòric i conceptual de la investigació.
- Tema 8: Hipòtesi i objectius d'investigació.
- Tema 9: Variables d'investigació.
- Tema 10: Els dissenys d'investigació en Ciències de la salut.

3. UNITAT TEMÀTICA 3. METODOLOGIA D'INVESTIGACIÓ QUANTITATIVA

Tema 11: Introducció al procés d'investigació quantitativa.

Tema 12: Dissenys d'investigació quantitativa: estudis observacionals descriptius.

Tema 13: Dissenys d'investigació quantitativa: estudis observacionals analítics. Tema 14: Dissenys d'investigació quantitativa: estudis experimentals.

Tema 15: Mètodes d'arreglada de dades en investigació quantitativa.

Tema 16: Mètodes d'anàlisi en investigació quantitativa.

Tema 17: Rigor en la investigació quantitativa. Propietats dels instruments de mesura en investigació quantitativa.

4. UNITAT TEMÀTICA 4. METODOLOGIA D'INVESTIGACIÓ QUALITATIVA

Tema 18: Introducció a la investigació qualitativa: enfocaments i perspectives. Tema 19: Dissenys en investigació qualitativa.

Tema 20: Mètodes d'arreglada en investigació qualitativa.

Tema 21: Mètodes d'anàlisi en investigació qualitativa.

Tema 22: Rigor i qualitat en investigació qualitativa.

5. UNITAT TEMÀTICA 5. COMBINACIÓ DE METODOLOGIES PER A LA INVESTIGACIÓ EN INFERMERIA

Tema 23: La combinació de mètodes per a la investigació en Infermeria.

Tema 24: Dissenys d'investigació de metodologia combinada.

6. UNITAT TEMÀTICA 6. LA PROPOSTA D'INVESTIGACIÓ I LA COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

Tema 25: Els elements d'una proposta d'investigació.

Tema 26: Comunicació científica i estructura d'un article científic.

7. UNITAT PRÀCTICA 1.- Infermeria basada en l'evidència

Pràctica 1: Disseny d'estratègies de cerca bibliogràfica a partir d'una pregunta d'investigació.

Pràctica 2: Anàlisi crítica de la literatura científica: article amb enfocament quantitatiu.

Pràctica 3: Anàlisi crítica de la literatura científica: article amb enfocament qualitatiu.

8. UNITAT PRÀCTICA 2.- Arreglada i anàlisi de dades d'investigació

Pràctica 4: Introducció a la recollida i anàlisi de dades quantitatives.

Pràctica 5: Introducció a la recollida i anàlisi de dades qualitatives.

9. UNITAT PRÀCTICA 3.- Elaboració d'una proposta d'investigació

Pràctica 6: Elaboració i presentació d'una proposta d'investigació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	38,00	100
Pràctiques en aula informàtica	20,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Pràctiques en aula	0,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	5,00	0
Lectures de material complementari	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

A) Classe magistral o de teoria

- Els temes corresponents a l'apartat de teoria es realitzaran mitjançant classes magistrals d'una durada d'1-2 hores per tema, completant 3,8 crèdits presencials (38 hores).

B) Classes en aula d'informàtica

- Les lliçons demostratives i els exercicis pràctics que sumen un total de 10 activitats, es duran a terme a l'aula d'informàtica utilitzant els recursos d'accés a la informació científica del Servei de Biblioteques i Documentació de la Universitat de València, així com de les aplicacions informàtiques necessàries.

C) Tutoria guiada

- Es publicarà a l'inici de curs el calendari i programació de les tutories i la distribució d'alumnes/as per professor/a-tutor/a

D) Materials

- Recursos de les aules d'Informàtica i sales de pràctiques de la Facultat d'Infermeria i Podologia i de l'Hospital General Universitari i del campus d'Ontinyent.

E) Treballs que l'alumnat ha de elaborar.

- Treballs de tipus individual.

AVALUACIÓ

L'avaluació de la matèria comprén diferents parts:

1. EXAMEN ESCRIT (60% de la puntuació total).

Comprén tota la matèria impartida en classes d'aula (teoria), en sessions pràctiques i la realitzada en els exercicis. L'examen tindrà el següent format:

- Format de l'examen escrit: Qüestionari amb respostes múltiples (45 preguntes tipus test amb 5 possibilitats de resposta).

- Criteris de qualificació:

La puntuació del test s'obtindrà comptabilitzant encerts i errors (quatre errors resten un encert).

La puntuació màxima de l'examen escrit serà de 6 punts.

Es considerarà examen escrit aprovat una puntuació igual o superior a 3.

En el cas de tindre l'examen suspès o no aconseguir la qualificació mínima necessària entre la part teòrica i pràctica per a aprovar l'assignatura, la nota que constarà en l'acta serà la de l'examen teòric.

2. QUALIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA PRÀCTICA I EXERCICIS (40% de la puntuació total)

La qualificació de pràctiques només es tindrà en compte si se supera l'avaluació teòrica (examen escrit aprovat).

La puntuació màxima de la docència pràctica serà 4 punts (1 punt màxim corresponent a les assistències i 3 punts màxim a l'avaluació continua).

- Criteris de qualificació:

Control d'assistències. L'assistència a les sessions pràctiques és de caràcter obligatori per a tots els estudiants matriculats, obtenint-se, en el seu cas, una puntuació màxima d'1 punt. Per a superar l'assignatura serà necessari haver assistit almenys al 80% de les pràctiques. L'alumnat ERASMUS/SICUE està exempt de la realització d'estes sessions no podent en cap cas aconseguir el punt d'avaluació que s'atorga a l'alumnat que sí que assisteix. No obstant això, per a superar l'assignatura hauran de presentar al professorat les activitats pràctiques requerides de les sessions de pràctiques.

Ompliment dels exercicis individuals i grupals obligatoris. Els exercicis són matèria d'estudi i susceptible d'avaluació en l'examen escrit. Este apartat es valorarà amb una nota màxima de 3 punts sempre que es qualifique positivament l'assistència a les pràctiques (>80 %).

En el cas de tindre l'examen escrit (1) suspens o no aconseguir la qualificació mínima necessària entre la part teòrica (1) i la part pràctica (2) per a aprovar l'assignatura, la nota que constarà en l'acta serà la de l'examen escrit de la part teòrica (1).

A l'efecte de les convocatòries d'examen s'ha de tindre en compte que les pràctiques presencials es realitzen en un calendari únic, són obligatòries i no serà possible la recuperació de les assistències.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Argimon Pallàs JM, Jiménez Villa J. (2019). Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 5ª ed. Madrid: Elsevier. [BS SALUT PUBLICA 0045, 0046, 0047, 0048, 0049; BS-INFERMERIA]
- Berenguera A, Fernández de Sanmamed MJ, Pons M, Pujol E, Rodríguez D, Saura S. (2014). Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las Ciencias de la Salud. Aportaciones de la investigación cualitativa. Barcelona: Institut Universitari d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (IDIAP J. Gol), 2014.
- Burns N, Grove SK. (2004, 2012). Investigación en Enfermería. Desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia. Barcelona: Elsevier España SL. [BS INFERMERIA 01066, 01067, 01168, 01169]
- Denzin N, Lincoln Y. (2012). Manual de investigación cualitativa. Gedisa.
- Díaz Portillo J. (2011). Guía práctica del curso de bioestadística aplicada a las ciencias de la salud. Madrid. Instituto Nacional de Gestión Sanitaria. 2011. Disponible en: <<http://www.ingesa.msssi.gob.es/estadEstudios/documPublica/internet/pdf/Guia Practica Bioestadistica.pdf>>
- Fathalla MF, Fathalla MF. (2008). Guía práctica de investigación en salud. Publicación Científica y Técnica No 620. Washington DC: OPS/OMS.
- Flick U. (2012). Introducción a la investigación cualitativa. A Coruña: Fundación Paideiai Galiza.
- García J, Jiménez F, Arnaud M, Ramírez Y, Lino, L. (2011). Introducción a la metodología de la investigación en ciencias de la salud. México: Mc Graw Hill.
- Greenhalgh T, (2016). Como leer un artículo científico. Las bases de la medicina basada en la evidencia. Barcelona: Elsevier
- Polit DF, Hungler BP. (1997, 2000). Investigación científica en ciencias de la salud. México: Mc Graw Hill. [BS OBRES GENERALS 0060, 0061, 0062]